
ANTIKVARIAT MATS REHNSTRÖM

NYHETSBREV 333 VITTERHET 29 SEPTEMBER 2020

Jakobsgatan 27 B | Box 16394 | 103 27 Stockholm | tel 08-411 92 24 | fax 08-411 94 61
e-post: info@rehnstroem.se | www.matsrehnstroem.se
ÖPPET TORSDAGAR 15.00–18.30

Detta nyhetsbrev har numret 333. Det är nog inte bara jag bland bokintresserade som genast förknippar den nummerkombinationen med BJÖRCK & BÖRJESSONS klassiska antikvariatskatalog nummer 333 som presenterade *svensk litteratur genom fem århundraden*, det största utbud antikvarisk svensk skönlitteratur som någonsin synts till i en katalog. Det faller sig därför naturligt att ha ett urval svensk vitterhet i föreliggande nyhetsbrev, även om det i jämförelse med katalogen från 1939 är modest ur alla synvinklar. Antikvariatet slår gärna ett slag för den svenska vitterheten, den äldre svenska skönlitteraturen, som ett intressant samlarområde. Bland de 25 titlarna i detta nyhetsbrev finns flera som tillhört framstående samlare på området, som AXEL ABRAMSON, GUSTAF BERNDTSSON, GERARD BONNIER, ARVID OCH ROSA HERNMARCK, THORSTEN LAURIN OCH STEN WESTERBERG.

Med vänliga hälsningar!

Mats Rehnström

I.

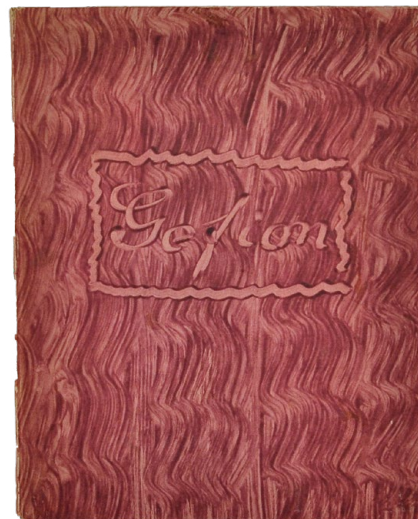
1. ADLERBETH, G. **Skald-skrifter**. I-II. Sthlm, J. P. Lindh, 1797-98. 8:o. (6), 274 + (12), 236 s. Vackert samtida ljusbrunt hfrbd med rikt guldornerad rygg, olivgrå titeletikett och rund brun nummerskylt. Blekta gula snitt. Ryggen obetydligt blekt. Lätt stötta pärmhörn. Enstaka smärre fläckar av olika slag. Exlibris Greta Bronell utfört i träsnitt. Fint om än aningen nedskuret ex. ★2800

Klemming Sveriges dramatiska litteratur s. 107 för "Iphigenie" (originalet av J. Racine, musiken av F. Uttini), s. 156 för "Oedip", s. 174 för "Phedre och Hippolyt" (originalet av Racine), s. 122 för "Cora och Alonzo" (efter en episod i Marmontels "Les incas", musiken av J. G. Naumann), s. 103 för "Eglé", s. 110 för "Amphion" (originalet av A. L. Thomas, musiken av J. G. Naumann), s. 111 för "Prolog vid kron-prinsens födelse", s. 125 för "Gustaf II Adolfs ära" och s. 514 för "Ord afsungna i Upsala dom-kyrka 1793". I denna sällsynta första utgåva av Adlerbeths samlade skrifter återfinns även hans tidiga översättningsförsök av klassiska författare, bland annat fjärde boken av "Aeneiden" på sidorna 209-36 i del II.

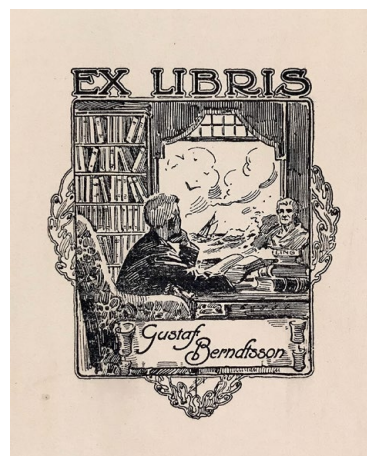
En ny omarbetad upplaga utkom 1802-03.

2. (ALBEDYHLL, ELEONORA CHARLOTTA d') **Gefion**. Skaldedikt i fyra sånger. Uppsala, Stenhammar och Palmblad, 1814. Stor 4:o. 40, (4) s. Rött klistermarmorert pappbd med "Gefion" inom ram format i frampärmens marmorering. Ryggen lite blekt. Inlagan delvis något bruntonad och lagerfläckig. Med Gustaf Berndtssons exlibris och en anteckning i blyerts på frampärmens insida. Bra ex. ★1750

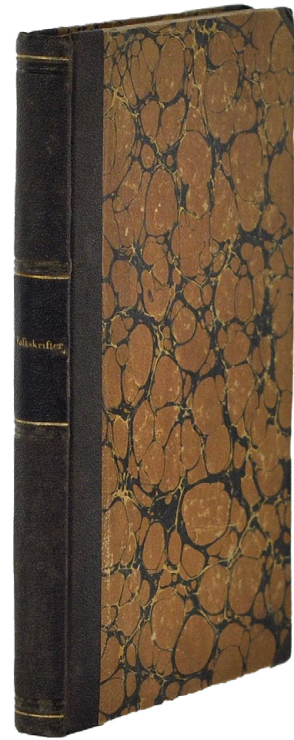
Leijonhufvud & Brithelli Kvinnan inom svenska litteraturen s. 21. Med tryckt dedikation till kronprins Karl Johan och förklarande noter i slutet, där det även framgår att dikten skrevs 1810-12. Anteckningen lyder: "Ett episkt diletantpoem af mytologiskt-patriotiskt-genealogiskt innehåll förhärlikande ätterna Brahe och Wrangel. Blef i Lit. tidn. föremål för en berömmande recension på 38 [rättat till 28] spalter av Atterbom, som fann författarinnan vara 'ett intressant individuum'". Hon hade under arbetet med dikten fått råd och synpunkter av såväl P. A. Wallmark som Esaias Tegnér. Eleonora Charlotta d'Albedyhll (1770-1835) var född Wrangel och växte upp i högadliga hovkretsar. Efter att 1812 ha flyttat till Uppsala blev hon "en medelpunkt i det romantiska Uppsalas litterära salonger" enligt "Svenskt biografiskt lexikon".

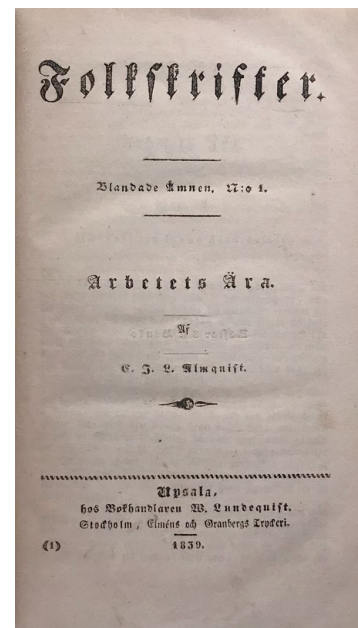
2.

3. ALMQUIST, C. J. L. **Folkskrifter**. Blandade ämnen. N:o 1. Arbetets ära. Sthlm, Elméns och Granbergs tryckeri, 1839. 8:o. 16 s. + (ALMQUIST, C. J. L.) **Folkskrifter**. Berättelser ur fäderneslandets historia. N:o 1. Gustaf Vasa i Dalarne. Sthlm, Elméns och Granbergs tryckeri, 1839. 8:o. 24 s. + ALMQUIST, C. J. L. **Folkskrifter**. Blandade ämnen. N:o 2. Grimstahamns nybygge. Berättelse. Sthlm, Elméns och Granbergs tryckeri, 1839. 8:o. 32 s. + (LUNDEQUIST, N. V.) **Folkskrifter**. Landthushållning. N:o 1. Berättelse huru Erik Pehrsson i Stigsbo blifwit förmögen genom klöfwerodling; innehållande fullständig hjälpreda för odlandet af denna nyttiga wext. Sthlm, Elméns och Granbergs tryckeri, 1839. 8:o. 20 s. + (LUNDEQUIST, N. V. & MELLIN, G. H.) **Folkskrifter**. Naturkunnighet. N:o 1. Jordens luftkrets och deri förekommande naturhändelser. Första stycket. Allmänna betraktelser om luften. Sthlm, Elméns och Granbergs tryckeri, 1839. 8:o. 16 s. + MELLIN, G. H. **Folkskrifter**. Berättelser ur fäderneslandets historia. N:o 2. Berättelse om den swenske fältherren Måns Stenbocks äfwen-tyr och lefwerne. Sthlm, Elméns och Granbergs tryckeri, 1840. 8:o. 32 s. + ALMQUIST, C. J. L. **Folkskrifter**. Blandade ämnen. N:o 3. Ryska minnet i Norrköping eller ryssarnes härjning i Sverige år 1719. Berättelse. Sthlm, Elméns och Granbergs tryckeri, 1839. 8:o. 48 s. + ALMQUIST, C. J. L. **Ladugårds-arrendet**. Berättelse. (8) **Folkskrifter**: blandade ämnen. Sthlm, Elméns och Granbergs tryckeri, 1840. 8:o. 35,(1) s. + MELLIN, G. H. **Berättelse**, huru Sweriges rike från utländskt wåld och förtryck, befriades af rikshöfwidsmannen Engelbrekt Engelbrektsson och swenska allmogen. Upptecknad. (9) **Folkskrifter**: – fäderneslandets historia. Sthlm, Elméns och Granbergs tryckeri, 1840. 8:o. 32 s. + CNATTINGIUS, A. J. D. **Den christna kyrkan under det apostoliska tidehwarfwet**. (10) **Folkskrifter**. – Berättelser ur kyrkohistorien. Sthlm, Elméns och Granbergs tryckeri, 1840. 8:o. 31,(1) s. Samtida brunt hklbd med guld- och blindlinjerad rygg samt den förgyllda titeln "Folkskrifter". Blåstänkta snitt. Delvis lätt bruntonad och med spridda småfläckar av olika slag. Andra titelbladet med en lätt smutsrand. Fuktrand i övre hörnet på de första tolv sidorna i "Ladugårdsarrendet". Liten fuktfläck i nedre hörnet på titelbladet och s. 17–18 i det sista arbetet. Handskrivet register på försättsbladet. Bra samlingsband.

3.

★6000

Allt som utkom av de olika serierna "Folkskrifter". Almquistiana 268 för "Arbetets ära" som omtrycktes som tredje boken av "Lifvets hjälp" i "Törnrosens bok", imperialoktavupplagans andra del. Almquistiana 277 och Setterwall Svensk historisk bibliografi 1094 för "Gustaf Vasa i Dalarne". Almquistiana 272 för "Grimstahamns nybygge". Almquistiana 278 för "Ryska minnet i Norrköping". Almquistiana 279 för "Ladugårds-arrendet". Setterwall 894 för Mellins "Engelbrekt Engelbrektsson". Ruben G:son Berg skriver i "Svenskt biografiskt lexikon" apropå föreliggande Almquistarbeten: "Religiöst social är den vackra förkunnelsen 'Arbetets ära', och i samband med dessa arbeten stå de folkskrifter, varmed han 1838 inledde den svenska allmoge- och hembygdsskildringen. [...] 'Grimstahamns nybygge' och 'Ladugårdsarrendet' äro fyllda av direkt folkuppfostrande tendens, ett slags egnahemsnovellistik sjutti år före egnahemsrörelsens framträde. Dessa skildringar äro icke endast de första utan alltjämt bland de yppersta i sitt slag".

4. (BELLMAN, C. M.) **Bacchi tempel öppadt vid en hieltes död.** Sthlm, Elméns och Granbergs tryckeri, 1815. 8:o. Grav. titelblad, (8), 127 s. Med nio inklistrade grav. vinjetter. + (BELLMAN, C. M.) **Musiken till Bacchi tempel.** St. Petersburg och Åbo, 1815. 8:o. Grav. titelblad, 21 s. grav. noter. Något nött samtida alrotsmarmorat skinnbd med guldornerad rygg, ljusbrun titeletikett och helt guldsnitt. Frampärmen med några smärre skrapskador och liten fläck och nötning i överkanten. Ett par små bläckfläckar på yttre snittet, i övrigt en mycket fin och ovanligt ren inlaga med vinjetterna i skarpa avdrag. ★3000

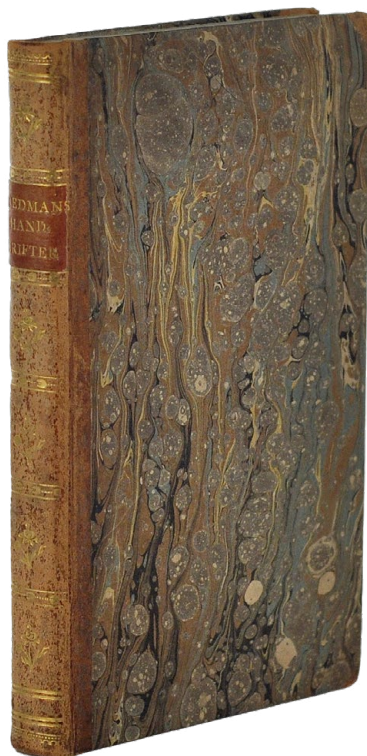

4.

De fina vinjetterna graverades av J. F. Martin efter brodern Elias Martins förlagor. Första upplagan utkom 1783. Denna andra upplaga utgavs av sonen Adolf Bellman och inleds med författarens ofullbordade levnadsbeskrivning, som här publiceras för första gången. Det sista avsnittet i manuskriptet saknas tyvärr i dag och enda källan är denna utgåva. Sonen tillägger i en kommentar att fadern inte fullbordade texten därför att "Förmente vänners trolöshet och ondska betog honom all munterhet".

5. (BELLMAN, C. M.) **Fredmans handskrifter.** Uppsala, Stenhammar och Palmblad, 1813. 8:o. (8), 217, (5) s. Fint samtida stänkdekorerat hfrbd med guldornerad rygg som har blommor i ryggfälten och tegelbrun titeletikett. Gula snitt. Något blekt rygg. Ett litet hål i titelbladets inre marginal. Utmärkt ex. ★2000

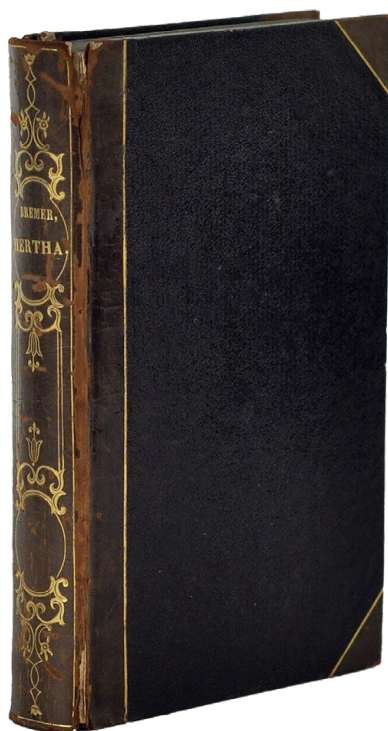
5.

Klemming Sveriges dramatiska litteratur s. 98 för "Bacchi fest, femte gången firad den 4 december 1771" som återfinns på sidorna 135-83. På sidan 87 finns ett litet träsnitt som illustrerar den korta dikten "Bacchi geometri". Arbetet, som betecknats som den första kritiska utgåvan av Bellmans texter, utgavs av V. F. Palmblad och P. A. Sondén och innehåller i huvudsak tidigare opublicerat material hämtat ur olika avskriftssamlingar. Bellman hörde till de äldre svenska diktare som den nya skolan värdesatte.

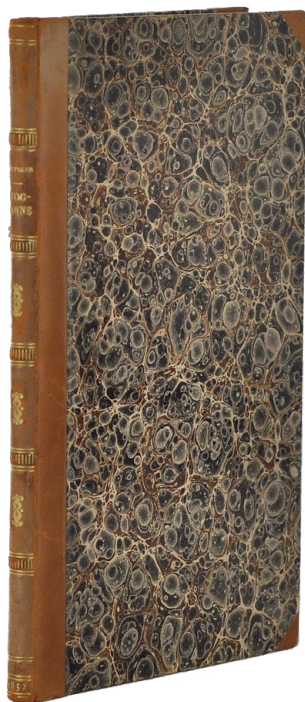
6. BREMER, FREDRIKA. **Hertha, eller en själs historia.** Teckning ur det verkliga lifvet. I-II. Sthlm, E. Westrell, 1856. 8:o. (2), 248 + (2), 249-464, XIV s. Samtida lackat brungrått hfrbd med rikt och intrikat guldornerad rygg. Tätt grönstänkta snitt och regnbågsfärgat läsband i siden. Ryggen med repor, falsarna hårt avnötta och delvis spruckna. Fin inlaga med endast ett fåtal småfläckar. Liten marginalfläck på s. 207 och en liten fuktring och fläck i nedre hörnet på s. 339-48 samt ett lite bruntonat spår av läsbandet på s. 464-65. Bra ex. ★6000

6.

Leijonhufvud & Brithelli Kvinnan inom svenska litteraturen s. 40. Utgiven av Adolf Bonniers förlag. Ett avslutande reklamlblad för böcker av Bremer saknas i detta exemplar. Bremers feministiska roman och ett genombrottsverk för svensk kvinnorörelse. "Svenskt kvinnobiografiskt lexikon" skriver: "Vid hemkomst- en [från USA] började Fredrika Bremer arbeta med en sedan länge planerad roman. Hon betraktade själv Hertha, eller en själs historia, 1856, som sitt litterära testamente. Romanen kretsar kring den frispråkiga Hertha Falk och hennes kamp för frihet, för sig själv och sina 'bundna medsystrar'. Hertha är en deprimerad Gudstvivlare som jämför det svenska kvinnoförtrycket med slaveriet i Amerika. Verket innebar en tydlig inlaga i samtidens pågående diskussion kring förslaget om ogifta kvinnors rätt till myndighet vid 25 års ålder, en reform som också blev verklighet några år senare. Den hätska debatt som följde på utgivningen av Hertha undvek Fredrika Bremer genom ytterligare en utlandsvistelse, en fem år lång pilgrimsfärd i Schweiz, Italien, Grekland, Turkiet och Palestina, som resulterade i ytterligare en reseskildring, *Lifvet i gamla världen*, 1860-1862". Även på utbildningsområdet fick romanen genomslag och öppnade upp fler möjligheter för kvinnor att studera.

7.

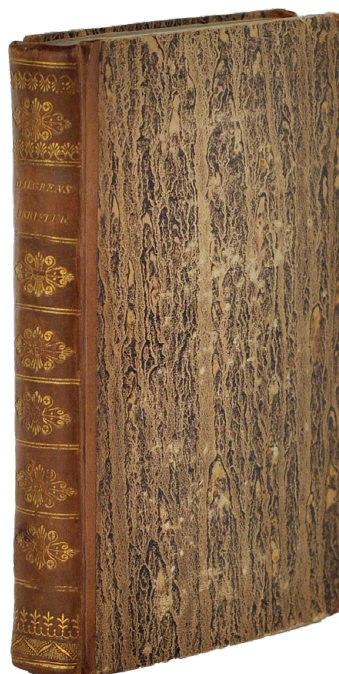
7. BÖTTIGER, C.W. *Foglarne*. Vårsånger. Uppsala, C. A. Leffler, 1852. 8:o. 36 s. Aningen nött brunt hfrbd med gulddekorerad rygg. Något nötta falsar. Medbundet tryckt omslag. Inlagan med lätta skrynklor i övre marginalen. Ur Gerard Bonniers bibliotek. ★600

En fransk översättning utkom 1858. Med tryckt dedikationsdikt till Runeberg. Fjorton fåglar betraktade i versform, dels de erkänt poetiska såsom stormfågeln, svalan, lärkan, ugglan och duvan, men även ejdern, korpen och storken får vara med.

8. DAHLGREN, C. F. *Samlade ungdoms-skrifter*. I-II. Sthlm, H. A. Nordström, 1828. 8:o. (4), 188 + (8), 182, (2) s. Samtida lätt nött hfrbd med rikt guldornerad rygg. Stänkta snitt. Ryggen lätt solkig och med felstavat författarnamn: "Dalgren". Första delen bitvis lager- och småfläckig. I övrigt ett bra ex. med Amelie Bromans namnteckning på försättsbladet och Thorsten Laurins fint förgyllda exlibris med initialerna "T L". ★1350

Klemming Sveriges dramatiska litteratur s. 243 för "Molnskyarne" på s. 155-88 i del I och s. 221 för "Ulla Winblads

död" på s. 1-24 i del II. Carl Fredrik Dahlgren (1791-1844) utbildade sig till präst i Uppsala och kom där i kontakt med fosforisterna. Tillsammans med A. J. Cnattingius stiftade han Manhemsförbundet och var sedermera även mycket aktiv i Bellmanska sällskapet, Aganippiska sällskapet och Par Bricole. Han publicerade texter i kalendrar och tidskrifter, och då främst "Phosphoros", men fick sitt genombrott som författare 1819 med samlingen "Mollbergs epistlar". Dahlgren var en av de mest aktiva deltagarna i fosforisternas kommitté för utgivandet av "Markalls sömnlösa nätter" och skrev där "Andra natten" tillsammans med Claes Livijn. Han var också en av utgivarna bakom tidningen "Kometen" som utkom 1825-27. Bland här föreliggande dikter märks: "Thorilds monolog", "Den siste phosphoristen", "Mollbergs filosofi", "Till Tegnér, då han blef biskop", "Fragmenter ur min journal vid en resa till Finland", "Försök till ett tal öfver en svafvelsticka", "Tal på Barbaradagen", "Min resa till Småland" och "Sannfärdig berättelse om den märkliga batalj, som i medio af november 1824 levererades mellan några böcker i mag. Wiborgs boklåda". Andra delen innehåller även "Mollbergs epistlar".

8.

9. GEIJER, E. G. **Skaldestycken**. Uppsala, Palmblad & c., 1835. 8:o. (4),IV,(2),175,(7),IV s. Samtida hfrbd med vackert och rikt guldornerad rygg, vilken dock har några ytliga sprickor och nötningar. Klargröna snitt. Enstaka marginalfläckar. Innehållsförteckningen föreligger i dubblett och finns inbunden både i början och slutet av volymen. Bra ex. ★900

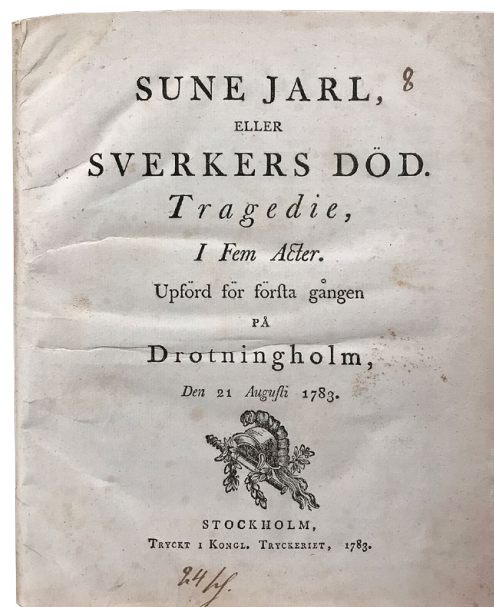
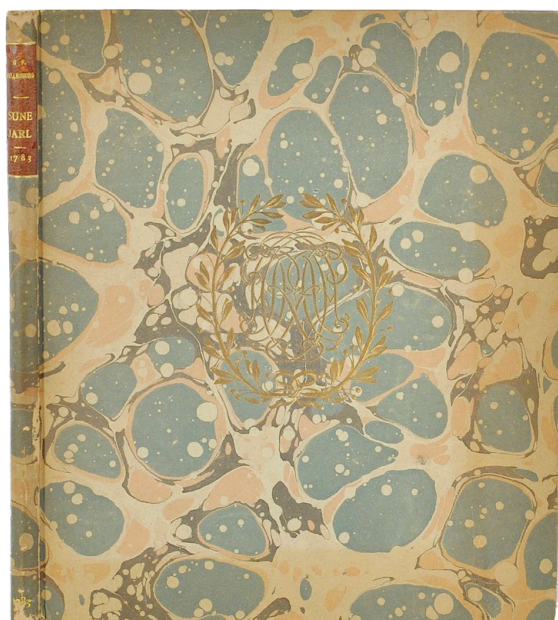
Dikterna är ordnade kronologiskt från "Manhem" och "Vikingen" 1811 till "Luftseglarn till de andra" 1835.

10. (GYLLENBORG, G. F.) **Sune Jarl, eller Sverkers död**. Tragedie, i fem acter. Upförd för första gången på Drottningholm, den 21 augusti 1783. Sthlm, Kongl. tryckeriet, 1783. 4:o. (6),73 s. Lite nött marmorerat pappbd med rödbrun titeletikett av skinn (Hedberg, osignerat). Stänkta snitt. Inlagan med spridda lager- och småfläckar. Titelbladet något mer fläckat. En fuktrand i övre marginalen som avtar mot slutet. Med Arvid och Rosa Hernmarcks guldpräglade pärmexlibris. ★1750

Klemming Sveriges dramatiska litteratur s. 127. Med en historisk inledning på sidorna (3-4). Enligt den tryckta personlistan spelade bland andra. hertig Karl Sune Jarl, Hedvig Elisabeth Charlotta Helena och G. M. Armfelt Fale Bure.

9.

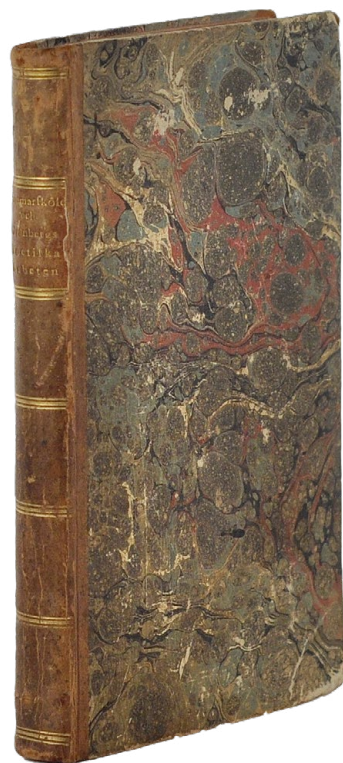

10.

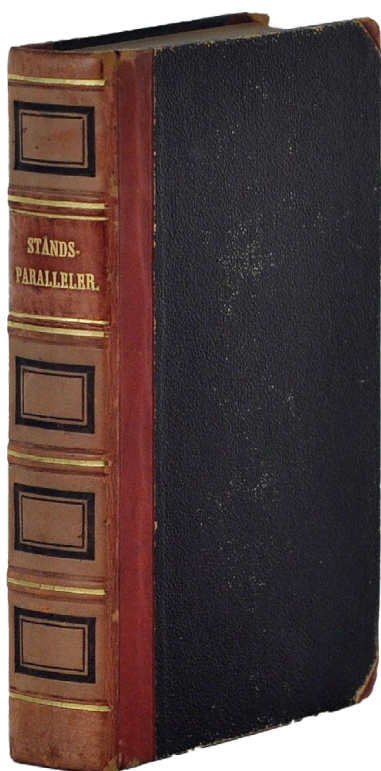
11. HAMMARSKÖLD, L. **Poetiska studier**. Sthlm, C. Delén, 1813. 8:o. (8), 197, (1 blank, 4) s. + GRANBERG, P. A. **Skaldestycken**. Sthlm, Elméns och Granbergs tryckeri, 1813. 8:o. (4), 115, (1) s. Något nött samtida ljusbrunt hfrbd med guldlinjerad rygg och tegelbrun titeletikett. Röda snitt. Hammarsköld med fint lagad reva på s. 1-2, en stark pappersförorening på s. 121 och i övrigt spridda småfläckar. Granberg något mer fläckig och med en stark brunfläck i ryggmarginalen i slutet från s. 110. Samtida prisanteckning och svårläst blyertsanteckning på pärmens insida samt en samtida namnteckning, E. J. Laurell [?], på titelsidan. ★1250

Första arbetet innehåller förutom egna alster även översättningar av Ovidius, Dante, Herder, Goethe, Schlegel med flera. Klemming Sveriges dramatiska litteratur s. 198 för Granbergs lyriska tragedin "Jorund" som upptar sidorna 65-115 och utspelar sig i Uppsalas omgivning under fornnordisk tid.

Granbergs "Skaldestycken" innehåller i övrigt bland annat översättningar av Tibullus, Schiller, Rahbek och Baggesen. Två ihopbundna diktsamlingar från samma år, men av författare som stod på helt olika sidor i den tidens litterära strider.

11.

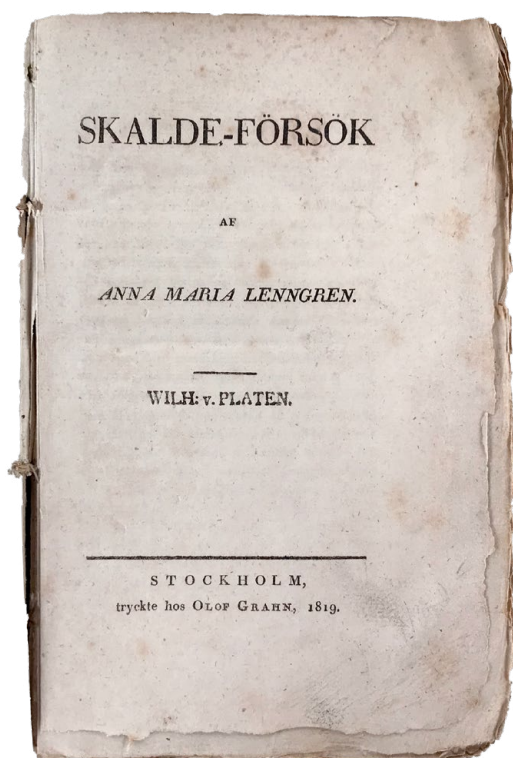

12.

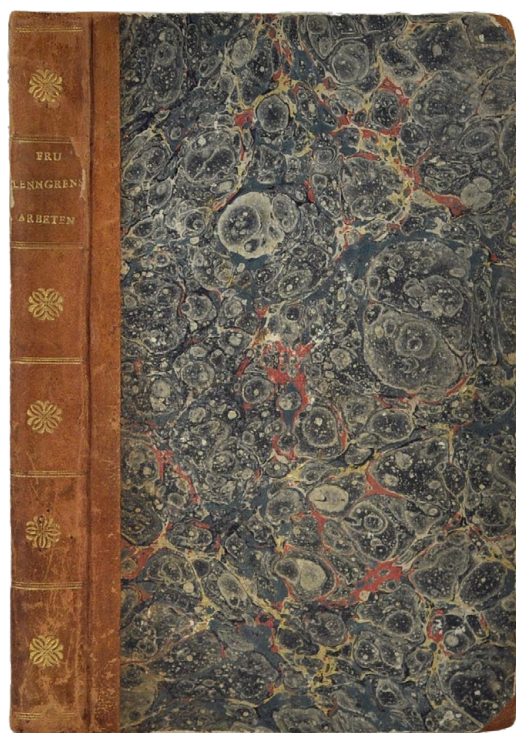
12. (KNORRING, SOPHIE von) **Standsparalleler**. Tecknade af författaren till Cousinerna. I-III. Sthlm, Z. Hæggström, 1838. Stor 12:o. 204 + 216 + 228 s. Bra nära samtida lätt nött rödlila hfrbd med svart- och guldpresad dekor på ryggen, som är hårt blekt mot ljusrött. Infärgade snitt. Grönt löst läsband av siden. Fin inlaga med enstaka spridda fläckar. Clara Ernsts diminutiva namnteckning på försättsbladet. ★1750

Leijonhufvud & Brithelli Kvinnan inom svenska litteraturen s. 97. Översattes till danska 1839 och tyska 1841. "Svenskt biografiskt lexikon" skriver: "kvinnan av börd, grevinnan Blenda, o mannen av folket, bondsonen o informatorn Herman agerar Julie och Saint-Preux. Också de tvingas att med blödande hjärtan gå skilda vägar".

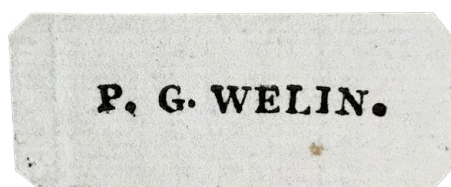
13. LENNGREN, ANNA MARIA. **Skalde-försök**. Sthlm, O. Grahn, 1819. 8:o. (4),XVI,(4),255,(1) s. Häftad och oskuren i samtida något nött gråpappomslag med pryddigt handskriven rygg-titel. Lite revor upp- och nedtill på ryggen och delvis svag i häftningen i båda innerfalsarna. Ställvisa lagerfläckar, t.ex. på de första och sista bladen samt s. 83-94. Fuktbläck i övre hörnet på s. 185-86. Starkare fläckar på s. 232-39. Sista bladet skadat nedtill vid ryggen. Samtida prisanteckning på frampärmens insida och stämpel för "Wilh: v. Platen" på titelbladet. Ovanlig i detta häftade och oskurna skick. ★4000

13.

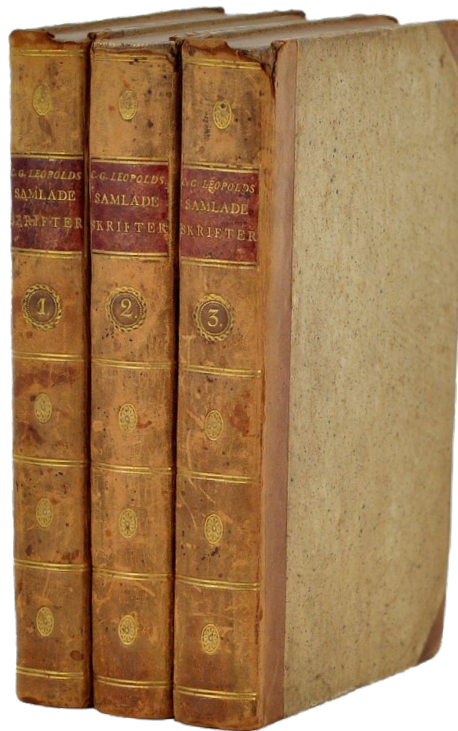
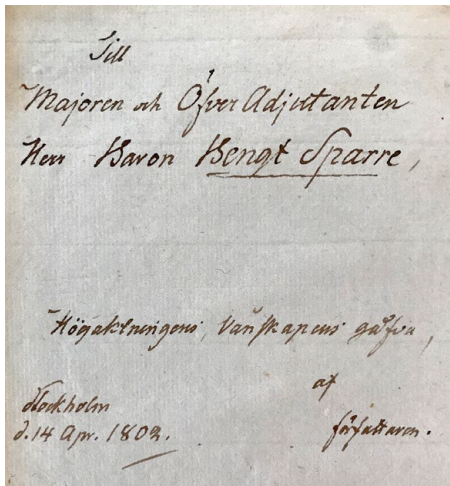

14.

Leijonhufvud & Brithelli Kvinnan inom svenska litteraturen s. 108. Med förord av Nils von Rosenstein, som tillsammans med Carl Peter Lenngren gav ut samlingen efter författarens död. Utkom i en mängd nya upplagor under 1800-talet och översattes även till tyska 1857. "Svenskt biografiskt lexikon" skriver "Det är i kraft av sin stilkonst hon förblivit en levande klassiker, vid sidan av Linné o Bellman den ende av våra 1700-talsförfattare som läses för sin egen skull". Wilhelm Bogislaus von Platen (1786-1852) var kammarherre och ägare till herrgården Övrabyborg i Skåne.

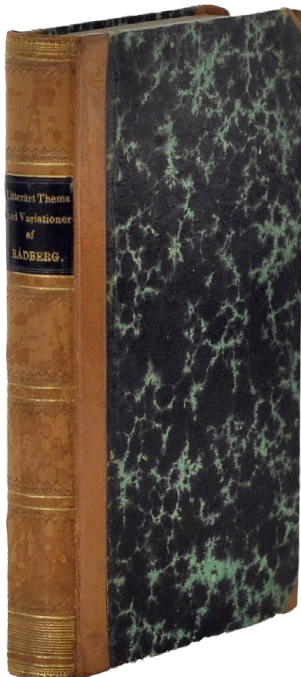
14. LENNGREN, ANNA MARIA. **Skalde-försök**. Sthlm, O. Grahn, 1819. 8:o. (4),XVI,(4),255,(1) s. Samtida hfrbd med guldornerad rygg och brun titeletikett, vilken är lätt naggad i högerkanten. Gula snitt. Något bruntonad och med spridda småfläckar. Samtida typtryckt namnlapp för P. G. Welin. ★2000

15.

15. LEOPOLD, C. G. (af). **Samlade skrifter.** I-III. Sthlm, C. Deleen och J. G. Forsgren, 1800-02. 8:o. (28),338 + (2),428,(4) + (8),223,(1 blank,1),224-477,(1 blank,3) s. Med grav. titelvinjetter. Tre ganska nötta samtida hfrbd med guldornerade ryggar, röda titeletiketter i marokäng, runda nummerskyltar och rödstänkta snitt. Ryggarna blekta och flammiga och skinnet delvis bortnött upptill. Sporadiska lager- och småfläckar. I del II fuktfläckar i övre marginalen fram till s. 270. Ett blad med innehållsförteckning och rättelser saknas sist i del I. Med en handskriven dedikation till Bengt Sparre daterad Stockholm den 14 april 1802. Med Otto von Feilitzens namnteckning daterad den 18 mars 1862. ★3750

Klemming Sveriges dramatiska litteratur s. 151 för "Oden" i del I, s. 159 för "Supliken" och s. 185 för "Virginia", båda i del III. Andra upplagan utkom 1814-16 och utvidgades med ytterligare tre delar 1831-33. Versionen med "Den falska!" på s. 61 i del I. Bengt Sparre (1774-1837), från 1814 Franc-Sparre, var militär inom fortifikationen och tecknare. Leopold nämner i en lista över sin brevväxling att bland hans korrespondenter fanns Bengt Sparre och det finns ett bevarat mycket vänskapligt brev från Leopold till Sparre daterat den 13 augusti 1828.

16.

16. RÅDBERG, F. **Litterärt thema med variationer,** eller litterära reminiscenser i obunden prosa och bunden. Sthlm, J. Hörberg, 1830. 8:o. (6),308 s. Något senare ljusbrunt hfrbd med guldlinjrad och blindpressad ryggdekor samt mörkviolett titeletikett. Brunstänkta snitt. Ryggen med flera små fuktfläckar, vilka dock inte är direkt störande. Inlagan med ett fåtal fläckar. Liten markering med rödpenna i marginalen på s. 3. Fint ex. ★1500

Anders Fredrik Rådberg (1789–1853) var präst och skriftställare samt en tid rektor vid Nya elementarskolan i Stockholm. "Litterärt thema" innehåller verser, aforismer, filosofiska och politiska reflexioner samt ett stycke ur "Friedland", Rådbergs utopistiska roman som trycktes i sin helhet först 1839.

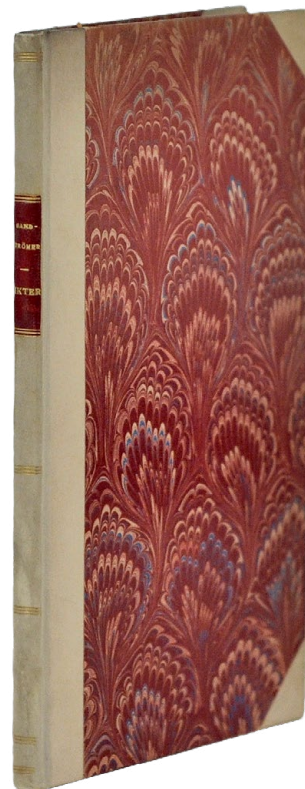
17. (SANDSTRÖMER, A. L.) **Samlade dikter af Axel.** Sthlm, J. G. Janssons boktryckeri, 1872. 8:o. (4), 74, (1) s. Fint nära samtida halvpergamentbd med guldlinjerad rygg och röd titeletikett i skinn samt marmorade snitt. Titelbladet med tillskrivet författarnamn och en liten limfläck i övre marginalen. Det dåliga pappret är bruntonat i marginalerna. Med Axel Abramsons exlibris och hans tillskrift på försättsbladet. ★600

Innehåller bland annat en del efterbildningar av Körner och Schiller samt några verser från Marstrand. Förordet börjar "Många år äro förflutne sedan en 21 årig yngling slutade sitt korta lif, och de rika löftena om en skön framtid bädades i grafven". Anteckningen berättar att "Flertalet ex. makulerades, då en dikt av Böttiger på grund av utgivarens misstag influiter i samlingen". Boken avslutas med tio charader med upplösningarna på sista sidan. Axel Ludvig Sandströmer (1838–59) var son till Anders Peter och Clara Sandströmer. Möjligen är det modern, själv författare, som är utgivare. Detta är allt som utkom av hans hand.

18. (STURZEN-BECKER, O. P.) **Min fattiga sångmö.** Poetiska försök af Orvar Odd. Sthlm, L. J. Hjerta, 1844. 12:o. 250, (2) s. Trevligt blåmarmorat pappbd från 1900-talets mitt med grön titeletikett. Övre blekblått snitt, i övrigt oskuren. Det bruna tryckta omslaget medbundet. Delvis lagerfläckig och bruntonad. ★1250

Impressum anger K. R. Looströms förlag, men det tryckta omslaget berättar att boken såldes som nr 14 i M. Sahlströms "Rese-bibliotek".

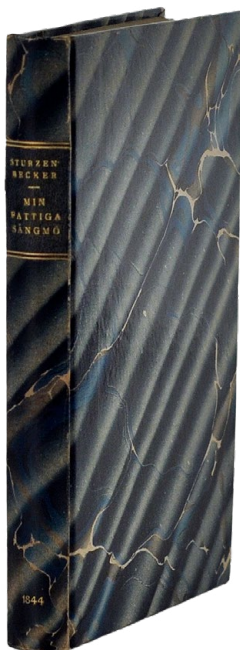
Det rör sig om en serie skapad för att sälja restupplagor och omslaget ser ut att vara av lite senare datum. Omslaget har reklam för de första tjugo volymerna i denna serie men också för bland annat Mellins "Sverige framställt i teckningar" och Herman Säterbergs "Blommorna vid vägen". Oscar Patric Sturzen-Becker (1811–69), före 1855 Sturtzenbecker, var författare och tidningsman, mest känd under sin pseudonym "Orvar Odd". "Svenskt biografiskt lexikon" skriver: "I S:s första diktsamling, *Min fattiga sångmö* (1844), hade inspirationen från den fornnordiska mytologin och Tegnér bytts mot andra, mer vardagligt realistiska och samtidsorienterade förebilder, särskilt Heinrich Heine. Den 250-sidiga samlingen innehåller såväl realistiska genremålningar som idédikter, t ex *Till de unga*, *Som 'Liber Studiosus'* (senare kallad *År 1830*) och *Dissonanser*. Boken mottogs inte särskilt positivt, och det skulle dröja länge innan S åter gav ut dikter".

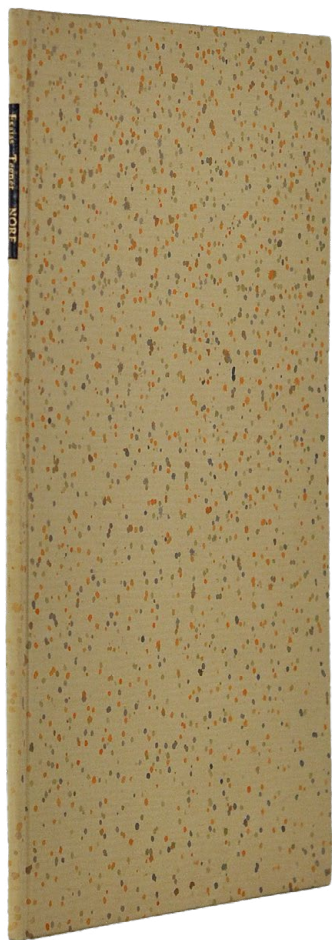
17.

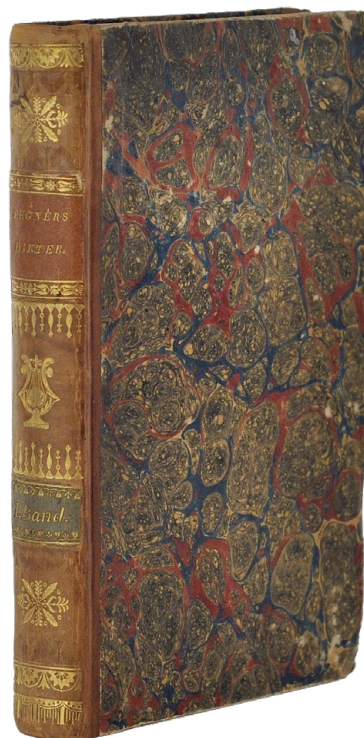
18.

19.

20.

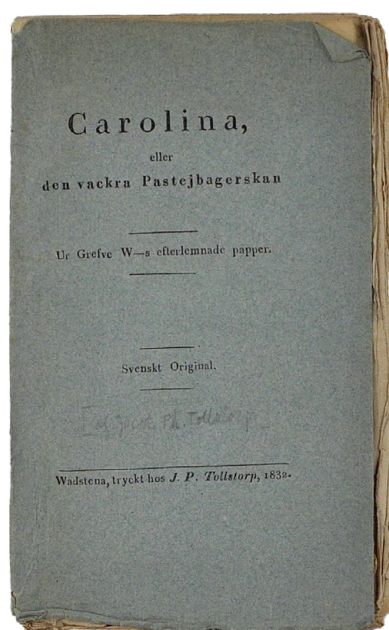

19. TEGNÉR, E. Nore. **Skaldestycke i anledning af freden i Kiel den 14 januari 1814**. Lund, Berlingska boktryckeriet, 1814. Folio. (8) s. Enkelt stänkmarmorat pappbd från 1900-talets andra hälft med svart titeletikett (Lindsogs bokbinderi, Göteborg). Något lagerfläckig och med vikspår på mitten. Sista sidan med några små bläckstänk. Medbundet senare grått pappomslag med stämplor och duplettmarkering från Göteborgs stadsbibliotek. Med Stellan Lindsogs exlibris. ★6000

Utkom i Lund i samband med universitetets firande av Kielfreden, då Danmark avträdde Norge. Trycktes om i Kristiania (Oslo) 1814 och utkom även i en norsk översättning samma år. Publicerades även i "Iduna". Dikten slutar: "Och kommer någon sen vår sköldborg än att hota, / och stjäla friden från vår strand, / med dödens fogel då på skullran, hviftar Rota / blodröda vingar öfver haf och land. / Förgrymmad reser sig ur hvilan fjellens dotter, / och slår med try par armar, som Starkotter".

20. TEGNÉR, E. **Smärre samlade dikter**. Första bandet. Sthlm, H. A. Nordström, 1828. 8:o. Litograferat titelblad, (6), 3-290 s. Stiligt samtida lätt nött ljusbrunt hfrbd med rikt guldornerad och blindpressad ryggdekor, brun titel-etikett och grön deletikett. Blåstänkta snitt. Liten repa upptill på ryggen och något stötta pärmhörn. Ett par vikta övre hörn och ett fåtal obetydliga småfläckar. Reva i marginalen på s. 71-72. Fint och rent ex. på bra papper. ★2000
Allt som utkom. Nya upplagor utgavs 1832 och 1839. Som vanligt utan det sällsynta smuts-titelbladet.

21.

21. (TOLLSTORP, J. P.) **Carolina, eller den vackra pastejbagerskan.** Ur grefve W-s efterlemnade papper. Svenskt original. Vadstena, J. P. Tollstorp, 1832. 8:o. (2), 155 s. Häftad, oskuren och ouppskuren i tryckt gråpappersomslag. Ryggpappen lite skadad nedtill. Något lite lätt lagerfläckigt ark. Reva i nedre marginalen på s. 31-32. Fint ex. ★2000

Jacob Philip Tollstorp (1777-1848) hann under sin levnad med att vara askultant i Bergskollegium, handelsresande, fabrikör, grosshandlare, gästgivare, boktryckare, tidningsutgivare, vitter författare, topograf och kommissarie vid provisoriska sjukhuset i Stockholm. Föreliggande bok är en febrig kärleksroman i dagboksform tryckt på författarens eget tryckeri, det första i Vadstena sedan reformationen.

22. WADMAN, J. A.
Bihang till Joh. And.

Wadmans Samlade skrifter. Sthlm, Typografiska föreningens boktryckeri, 1855. 12:o. (2), XXV, (1 blank, 1, 1 blank), 154, (2 blanka) s. Fint ljusbrunt samtida hfrbd med gulddekorerad rygg och vacker blå form-skuren titeletikett. Enstaka marginalfläckar. Bra ex. med Ferd. Zachaus namnteckning. ★1000

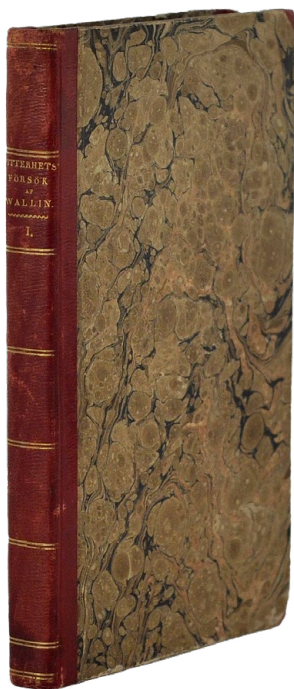
Utgavs av Herman Bjursten på J. L. Brudins förlag. I bihanget finner man författarens mer ekivoka alster, vilka enligt utgivaren är "i sitt slag [...] så öfverträffliga, att de ingalunda borde lämnas åt glömskan".

Dock bedömde han innehållet vara väl magstarkt för en bredare allmänhet och gav ut verserna på eget förlag i detta bihang "ämnadt att spridas till resp. abonnenter, som önska att lära känna den Wadmanska sångmön, äfven i dess ystraste själfsväld". Några ord och rader har emellertid Bjursten av tryckfrihetsskäl inte vågat ta med ens i denna upplaga, utan de representeras av "streck" i texten.

22.

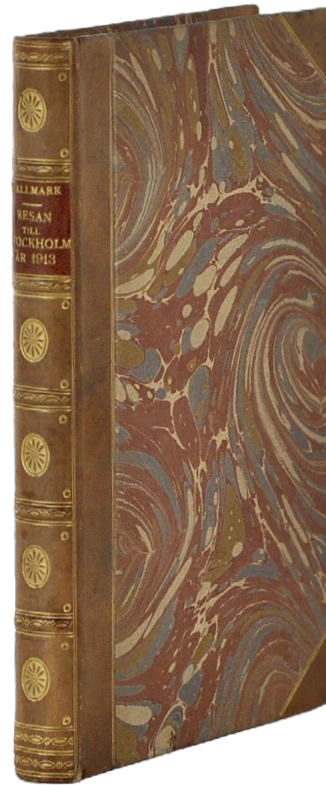
23.

23. WALLIN, J. O. **Vitterhets-försök. I.** Sthlm, F. B. Nestius, 1821. 8:o. (12), 242, (2) s. Rött samtida halvsaffianband med guldlinjerad rygg. Gula snitt. Något blekt, nött och skrapad rygg. Lite stöta pärmhörn. Delvis med sprickor i innerfalsarna. Ett litet bortrivet ytterhorn på s. 17-18. Bra ex. med ovanligt ren inlaga. ★1000

Allt som utkom. Tryckt på bokhandlaren A. Wiborgs förlag och på det avslutande bladet görs reklam för andra skrifter som fanns till salu i dennes bokhandel från Adlerbeth till Valerius. Med en inledningsdikt till Franzén och Tegnér. Bland Wallins många

här införda tillfällighetsdikter märks en riktad till Amalia von Helvig och en annan till Storkyrkoförsamlingen.

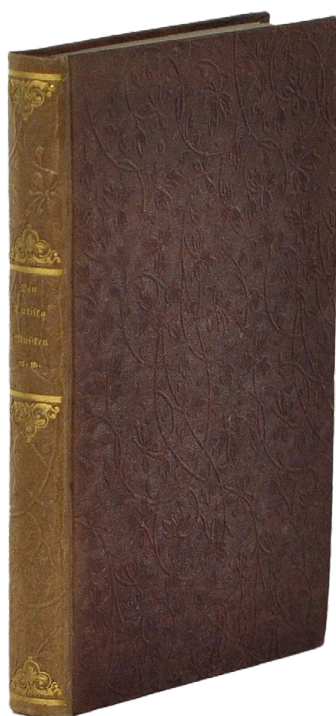

24.

24. (WALLMARK, P.A.) **Resan till Stockholm, år 1913.** Af Fuselbrenner den yngre. Andra, ändrade och tillökta upplagan. Med bilagor. Sthlm, R. Ecksteins tryckeri, 1819. 8:o. 135,(1),1-89 s. & 4 handkolorerade litograferade plr. + **Förteckning på böcker och skrifter**, som säljas på Ecksteinska boktryckeriet i Stockholm, Skom.-embetets hus wid Slottsbacken, n:o 7, 3:dje porten till wenster i Bollhusgränden, äfwensom, till en del, hos de fleste herrar bokhandels-kommissionärer i landsorterna. [=rubrik]. Sthlm, Ecksteinska boktryckeriet, 1820. 8:o. (8) s. Lackat marmorat brunt hfrbd med upphöjda bind, guldornerad rygg och brun titeetikett (Hedberg). Rödständta snitt. Lätt bruntonad och med spridda lager- och småfläckar, men även några lite större fläckar. Titelbladet med något solkiga marginaler och tillskriven författare i bläck, vilket slagit igenom till nästa blad. Några förstrykningar i blyerts i marginalerna, t.ex. på s. 14 och 18-19. Sten och Brita Westerbergs blindpressade gröna exlibris. Från Beatelundsbiblioteket. ★4800

Akrell Stockholmiana 882. Planschen hörande till sidan 41 är bunden som frontespis. En tidig svensk science fiction-roman som publicerades första gången 1817-19 som följetong i "Allmänna journalen". Detta är första bokupplagan. En tredje oillustrerad upplaga utkom 1832. Wallmark påstår själv, något ursäktande, att berättelsen är skriven "på hållen", det vill säga medan sättaren väntade på bladfyllning till nästa dag. Det är bara denna upplaga som är illustrerad och det är några av de äldsta litografiska bokillustrationerna i Sverige. Berättelsen börjar: "Det är nu hundra år sedan din farfars far satte sig i röda kaleschen med schaggsfodret för att resa till Stockholm. Kom ihåg att du bär hans namn och att du måste wandra i hans fotspår". Här avser Wallmark "Min första resa till Stockholm" som också den trycktes som följetong 1813, liksom i bokform samma år. I den medbundna bokkatalogen annonseras bland annat årgångar av "Allmänna journalen" och "Journal för litteraturen och theatern". "Allmänna journalen" såldes även i lösnummer efter sitt innehåll, exempelvis "Något om en tillkommande realisation af svenska bankosedlarne (3 n:r af Allm. journ. 1820) 3 s b:o".

25.

25. (ZEDRITZ, C. E.) **Den turkiska musiken eller Stockholms-resan.** Berättelse. Västerås, D. Torssell, 1835. Stor 12:o. (2), VI, 7-165, (1) s. + (ZEDRITZ, C. E.) **Maskeraden i en småstad.** Berättelse. Sthlm, J. Hörberg, 1834. Stor 12:o. 84 s. Läckert violett mönsterpressat samtida klbd med guldornerad rygg. Ryggen blekt mot brunt. Stänkta snitt. De två första och två sista sidorna i första arbetet med starka fläckar i ryggmarginalen. Mindre fuktrand i övre marginalen fram till s. 20. Anton W. Renströms namnteckning daterad Uppsala 1841. Charmig volym. ★7500

Turkiska musiken var ett kortlivat musikaliskt sällskap i Uppsala under 1820- och början av 1830-talet som uppträdde i staden med mer eller mindre burleska föreställningar. Störst ryktbarhet vann de dock genom det minst musikaliska av sina förehavanden. Med jämna mellanrum tågade Turkiska musiken genom universitetsstaden nattetid och spelade på gong-gong, eldgafflar, grytlock, portnycklar och visselpipor. Två resor som sällskapet genomförde har bearbetats litterärt och utgivits. Den ena gick till Enköping för anordnande av maskeradbal och konstridning på torget och beskrivs i andra arbetet här. Den andra gick till Stockholm, där besök på gamla Kastenhoff och ringdans kring Bellmans byst på Djurgården ingick i äventyren och beskrivs i första arbetet här. Resan verkar ha varit bland det sista Turkiska musiken företog sig. Sällskapet upplöstes 1834. Carl Edvard Zedritz (1805-59) gick under namnet Sancho i sällskapet, med vilket förordet till denna reseberättelse är undertecknat. Han blev 1852 professor i romersk värtalighet och poesi vid Uppsala universitet. Anton Wilhelm Renström (1822-89) var brukspatron i Dalarna. Hans stora boksamling såldes på auktion i Stockholm i september 1890.

4.